

What is advance care planning?

If you knew someone who became very unwell and was not able to communicate their wishes to others, would you know what they wanted? Could you speak on their behalf?

Advanced illness or serious injury can sometimes mean that people cannot make their own choices about healthcare. This can happen to people of all ages, and especially towards end of life.

Writing an Advance Care Plan lets a person say what they would want, if they ever became unable to communicate for themselves.

Benefits for you and the people you care for

Advance care planning:

- helps to ensure that someone's preferences, beliefs and values about healthcare are known and can be respected if they are too unwell to speak for themselves
- benefits others who are close to them. Research has shown that families of people who have done advance care planning have less anxiety and stress when asked to be involved in important healthcare decisions.

MAKING HEALTHCARE DECISIONS FOR OTHERS CAN BE DIFFICULT. AN ADVANCE CARE PLAN CAN GIVE PEACE OF MIND AND COMFORT AS PREFERENCES ARE CLEAR, UNDERSTOOD AND RESPECTED.

What does a substitute decision-maker do?

When a person prepares their Advance Care Plan, they may invite someone to be their substitute decision-maker. If the person loses the ability to make their own healthcare decisions, the substitute decision-maker can then make decisions on their behalf. The Advance Care Plan will provide direction and guidance.

Some state/territory laws may allow for more than one substitute decision-maker to be appointed.

Шта значи планирање неге унапред?

Ако би се десило да се неко кога познајете толико разболи да не може да саопшти своје жеље у вези са негом, да ли бисте знали шта та особа жели? Да ли бисте могли да говорите у име те особе?

Болест у поодмаклој фази или озбиљна повреда понекад могу да спрече људе да доносе сопствене одлуке о својој здравственој нези. То може да се догоди особама сваке животне доби, али нарочито пред крај живота.

Писмени план неге који се сачињава унапред примаоцу неге омогућава да каже шта жели за случај да једног дана не може то сам да саопшти.

Предности планирања неге унапред за вас и за особе којима пружате негу

Планирање неге унапред:

- омогућава да жеље, убеђења и вредности примаоца неге у вези са здравственом негом буду познате и да се оне поштују ако се деси да се прималац неге толико разболи да не може сам да их изрази
- је од користи особама које су блиске примаоцу неге. Истраживања су показала да чланови породице оних особа које су унапред сачиниле план неге нису превише анксиозни, ни под великим стресом када се од њих тражи да донесу важне одлуке о здравственој нези у име других.

ДОНОШЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ ОДЛУКА ЗА ДРУГЕ МОЖЕ ДА БУДЕ ТЕШКО. УНАПРЕД САЧИЊЕНИ ПЛАН НЕГЕ МОЖЕ ДА ЗНАЧИ СПОКОЈ И УТЕХУ, ЈЕР СУ У ЊЕМУ ЖЕЉЕ ПАЦИЈЕНТА ЈАСНЕ, РАЗУМЉИВЕ И ОНЕ СЕ ПОШТУЈУ.

Шта ради заменик за доношење одлука?

Када прималац неге унапред сачини план неге, он може да позове некога да буде његов заменик за доношење одлука. Ако прималац неге икада изгуби способност доношења сопствених здравствених одлука, заменик за доношење одлука може да доноси одлуке у његово име. Унапред сачињени план неге ће заменику дати смернице и послужити као водич.

Закони неких држава/територија можда дозвољавају постављање више од једног заменика за доношење одлука.

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

How can a substitute decision-maker help with advance care planning?

It is important to encourage the following when the person is making their Advance Care Plan.

Be open

- If someone asks you to be their substitute decision-maker, think about what it might mean for you before you agree.

You will need to be:

- available (ideally live in the same city or region)
- over the age of 18
- prepared to advocate clearly and confidently on their behalf when talking to doctors, other health professionals and family members.
- Encourage them to think about their beliefs, values and preferences for healthcare.
- Encourage them to talk through their preferences with their healthcare team, partner, family members and close friends.

Be ready

- Talk with them about their values, beliefs, and life goals. Make sure you understand and respect their approach to and preferences for healthcare and end-of-life care.
- If they have beliefs that you are opposed to, be honest with them. Remember that you may be called upon to advocate for them. If your beliefs are too different, it may be better for them to choose someone else.
- Talk about any potential issues that may arise with family members or partners who have very different views. How will you cope with any disagreement that could arise? Have they been made aware of the person's wishes? Do they know you are the substitute decision-maker?
- If you agree to be a substitute decision-maker, discuss whether they want you to be legally appointed. More information is available from www.advancecareplanning.org.au

Како заменик за доношење одлука може да помогне у планирању неге унапред?

Важно је имати на уму следеће приликом сачињавања плана неге унапред.

Будите отворени

- Ако вас неко замоли да будете заменик за доношење одлука, пре него што пристанете на то, размислите шта би то значило за вас.

Ви ћете морати да:

- будете на располагању (идеално би било да живите у истом граду или у околини)
- имате више од 18 година старости
- будете спремни да јасно и самоуверено заступате примаоца неге када разговарате са његовим лекарима, другим здравственим радницима и члановима породице.
- Подстакните примаоца неге да размисли о својим убеђењима, вредностима и жељама што се тиче здравствене неге.
- Подстакните примаоца неге да разговара о својим жељама са својим тимом здравствених радника, партнером, члановима породице и блиским пријатељима.

Будите спремни

- Разговарајте са примаоцем неге о његовим вредностима, убеђењима и животним циљевима. Потрудите се да разумете и поштујете његов став и жеље у вези са здравственом негом и негом коју жели да прими пред крај живота.
- Ако прималац неге има убеђења која су супротна вашим, будите искрени према примаоцу неге. Не заборавите да можете да дођете у ситуацију да заступате примаоца неге. Ако се ваша убеђења значајно разликују, можда би било боље да прималац неге одабере неког другог.
- Разговарајте такође и о потенцијалним проблемима који могу да искрсну са члановима породице или партнерима који имају различите ставове. Како ћете изаћи на крај са евентуалним несугласицама које би могле да се јаве?
- Ако пристанете да будете заменик за доношење одлука, питајте примаоца неге да ли жели да будете и законски постављени. Више информација ћете наћи на www.advancecareplanning.org.au

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

Be heard

- Encourage the person to write an Advance Care Plan/Directive. For information relevant to state/territory law see advancecareplanning.org.au. The GP or healthcare team will be able to assist them.
- A written Advance Care Plan/Directive will make things easier for you, as substitute decision-maker, if the need ever arises.
- Ask for a copy of the Advance Care Plan/Directive and keep it safe. Familiarise yourself with the person's wishes and ask them to explain anything that isn't clear.
- Encourage them to review their Advance Care Plan every year or if there is a change in their health or personal situation.
- Help them to load their Advance Care Plan/Directive onto their 'My Health Record' myhealthrecord.gov.au

The law and advance care planning

Different states and territories in Australia have different laws regarding advance care planning. There are also common law decisions in advance care planning in some states/territories.

See advancecareplanning.org.au for information.

Depending on the state/territory:

- a **substitute decision-maker** may be legally appointed as an 'agent', 'guardian', 'enduring guardian' or 'enduring power of attorney'
- an **Advance Care Plan** may also be called an 'advance care directive' or an 'advance health directive' and may include a 'refusal of treatment certificate'.

Подигните глас

- Подстакните примаоца неге да напише унапред сачињени план неге/директиву. Информације о важећим законским прописима у вашој држави/територији можете да нађете на advancecareplanning.org.au. И лекар опште праксе или тим здравствених стручњака би такође могао да помогне примаоцу неге.
- Писмени унапред сачињени план неге/директива ће вам олакшати посао у улози заменика за доношење одлука, ако се икада укаже потреба за тим планом.
- Замолиите примаоца неге да вам да примерак унапред сачињеног плана неге и чувајте га на сигурном месту. Упознајте се са жељама примаоца неге и замолиите га да вам објасни оно што вам евентуално није јасно.
- Подстакните примаоца неге да преиспита свој унапред сачињени план неге сваке године или када дође до промене његовог здравственог стања или личне ситуације.
- Помозите примаоцу неге да свој унапред сачињени план неге унесе и у 'My Health Record' (Моја здравствена евиденција) myhealthrecord.gov.au

Закон и планирање неге унапред

Свака држава и територија у Аустралији има различите законе који се односе на планирање неге унапред. У неким државама/територијама постоје такође и одлуке из области обичајног права које се тичу планирања неге унапред.

За информације, погледајте advancecareplanning.org.au.

Зависно од државе/територије:

- **заменик примаоца неге за доношење одлука** може и законски да се постави као 'агент', 'старатељ', 'стални старатељ' или 'стални опуномоћеник'
- **Унапред сачињени план неге** се такође назива 'директива за негу која се даје унапред' или 'унапред дата директива која се односи на здравље пацијента' и може да садржи и 'потврду о одбијању лечења'.

Advance Care Planning Australia

BE OPEN | BE READY | BE HEARD

Do you have questions about advance care planning and would prefer to speak in a language other than English?

You can receive help from an interpreter for the cost of a local call (except from mobiles) by simply following these steps:

1. Call 13 14 50, Monday to Friday 9.00-5.00pm.
2. Say the language you need.
3. Wait on the line for an interpreter (may take up to 3 minutes).
4. Ask the interpreter to contact Advance Care Planning Australia on 1300 208 582.
5. Talk with our staff or volunteer with the help of an interpreter.

Where can I get more information?

Advance Care Planning Australia:
www.advancecareplanning.org.au

National Advisory Helpline: 1300 208 582

Да ли имате питања о планирању неге унапред и желите да разговарате на неком другом језику осим енглеског?

Можете да добијете помоћ тумача по цени локалног позива (осим са мобилних телефона). Треба само да следите ове кораке:

1. Назовите 13 14 50, од понедељка до петка, од 9.00 ујутро до 5.00 после подне.
2. Реците који језик говорите.
3. Останите на вези и чекајте да се јави тумач (то може да потраје и до 3 минута).
4. Замолиите тумача да вам назове Advance Care Planning Australia на 1300 208 582.
5. Разговарајте са чланом нашег особља или са волонтером уз помоћ тумача.

Где могу да добијем више информација?

Advance Care Planning Australia:
www.advancecareplanning.org.au

National Advisory Helpline (Национална саветодавна телефонска служба): 1300 208 582

VERSION 3: APR 2017

This publication only provides a general summary of the subject matter covered. People should seek professional advice about their specific circumstances. ACPA is not liable for any errors or omission in this publication.

3. ВЕРЗИЈА: АПРИЛ 2017.

У овој публикацији се налази само уопштени резиме теме која се у њој излаже. Заинтересоване особе би требало да затраже стручни савет који ће узети у обзир њихове специфичне околности. АСПА не преузима одговорност за било какве грешке или омашке у овој публикацији.